

RAPPORT

Klimaregnskap 2023

Norsk Tipping AS

Innholdsfortegnelse

1.0	Norsk Tippings klimaregnskap	2
2.0	Metode	3
2.1	GHG-protokollen.....	3
2.1.1	Scope	3
2.1.2	Konsolideringsmetode.....	3
2.1.3	Rapporteringsmetode for Scope 2	4
2.1.4	Basisår	4
2.2	Datagrunnlag og utslippsfaktorer	4
2.2.1	Datamodell	5
2.3	Antagelser.....	5
2.4	Organisasjonsgrenser	6
3.0	Klimapåvirkning	7
3.1	Scope 1	8
3.2	Scope 2	8
3.3	Scope 3	9
3.3.1	Kategori 1: Innkjøpte varer og tjenester.....	9
3.3.2	Kategori 2: Kapitalvarer	9
3.3.3	Kategori 3: Drivstoff og energirelaterte aktiviteter ikke inkludert i Scope 2	9
3.3.4	Kategori 4: Oppstrøms transport og distribusjon.....	10
3.3.5	Kategori 5: Avfall.....	10
3.3.6	Kategori 6: Forretningsreiser	10
3.3.7	Kategori 7: Pendling.....	10
3.3.8	Kategori 11: Bruk av solgte produkter	10
3.3.9	Kategori 12: Avhending av solgte produkter	11
4.0	Feilkilder	12
5.0	Kilder.....	13
6.0	Vedlegg	14

1.0 Norsk Tippings klimaregnskap

Norsk Tipping har vært Miljøfyrtårnsertifisert bedrift siden 2018, og har siden 2017 rapportert vårt klimafotavtrykk iht. GHG-protokollen. Denne rapporteringen har dog vært av begrenset omfang, da rapporteringen kun har inkludert drivstofforbruk, energibruk, avfall og tjenestereiser. I 2023 ble det gjennomført en prosess med å utarbeide et mer omfattende klimaregnskap, som inkluderer flere vesentlige utslippsområder, hovedsakelig innenfor Scope 3. Hensikten med dette er å gi et mer helhetlig bilde av selskapets klimafotavtrykk. Det ble benyttet innkjøpsdata som grunnlag til å utarbeide et mer komplett klimaregnskap for 2022, som skal fungere som et basisår for videre klimaregnskap. Klimaregnskapet for 2023 er utarbeidet basert på tilsvarende metodikk som for 2022. I det videre arbeidet vil selskapet ha fokus på å utarbeide konkrete klimamål og tiltak for å redusere våre klimagassutslipp, i tråd med Parisavtalens mål.

Tabellen nedenfor viser Norsk Tippings klimaregnskap for 2023.

Klimapåvirkning (tCO ₂ e)				
Kategori	2022 tCO ₂ e	2023 tCO ₂ e	Endring 2022-2023	Endring i % 2022-2023
Scope 1				
1. Stasjonær forbrenning	0,1	0,1	0,0	12 %
2. Mobil forbrenning	128	104	-24	-19 %
3. Flyktige gasser	15	85	70	471 %
Sum Scope 1	143	189	46	32 %
Scope 2				
1. Innkjøpt elektrisitet (lokasjonsbasert)	262	247	-15	-6 %
2. Innkjøpt varme	27	56	29	106 %
Sum Scope 2 (lokasjonsbasert)	290	303	14	5 %
Scope 3				
1. Kjøpte varer og tjenester	16 271	17 108	837	5 %
2. Kapitalvarer	1 679	1 193	-486	-29 %
3. Drivstoff og energirelaterte aktiviteter	61	56	-4	-7 %
4. Oppstrøms transport og distribusjon	1 157	946	-211	-18 %
5. Avfall	89	55	-34	-38 %
6. Forretningsreiser	255	313	58	23 %
7. Pendling	147	148	0	0 %
8. Oppstrøms leasede eiendeler				
9. Nedstrøms transport og distribusjon				
10. Prosessering av solgte produkter				
11. Bruk av solgte produkter	138	4	-134	-97 %
12. Avhending av solgte produkter	37	35	-2	-5 %
13. Nedstrøms leasede eiendeler				
14. Franchiser				
15. Investeringer				
Sum Scope 3	19 834	19 857	23	0 %
Total sum Scope 1+2+3 (lokasjonsbasert)	20 266	20 350	83	0 %

Tabell 1: Norsk Tippings klimaregnskap for 2023, som viser totale klimautslipp angitt i tonn CO₂e for årene 2022-2023, samt endringen mellom årene

2.0 Metode

Klimaregnskapet til Norsk Tipping baserer seg på den internasjonale standarden «[A Corporate Accounting and Reporting Standard](#)», som er utviklet av [The Greenhouse Gas Protocol Initiative](#), ofte kalt GHG-protokollen i Norge. Informasjonen som benyttes i klimaregnskapet er innhentet både fra eksterne og interne kilder. Dataen som er innhentet omgjøres til CO₂-ekvivalenter der det er mulig, og fremvises i tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e) i klimaregnskapet.

2.1 GHG-protokollen

GHG-protokollen blir brukt for å identifisere vesentlige utslippskilder og for å kunne rapportere klimafotavtrykket på en sammenlignbar måte. GHG-protokollen bygger på fem prinsipper:

- 1) Relevans: klimaregnskapet skal reflektere den reelle klimapåvirkningen til selskapet, slik at det kan brukes som et beslutningsunderlag både for internt og eksternt bruk.
- 2) Fullstendighet: det skal beregnes og rapporteres på alle klimagassutslipp innenfor valgte systemgrenser. Eventuelle unntak skal beskrives og rettfærdiggjøres.
- 3) Konsistens: beregningsmetoden skal være konsekvent slik at klimaregnskapet over tid er sammenlignbart. En skal være transparent og dokumentere eventuelle endringer i datagrunnlag, systemgrenser, metodikk eller andre relevante faktorer over tid.
- 4) Åpenhet: adresser alle relevante problemstillinger og sikre sporbarhet i arbeidet. Være åpen og transparent om alle relevante antagelser og referer til hvilken beregningsmetodikk som er benyttet.
- 5) Nøyaktighet: sikre at den beregnede klimapåvirkningen til selskapet skal være så nær den virkelige klimapåvirkningen som mulig. Redusere usikkerheter så langt det lar seg gjøre.

2.1.1 Scope

I henhold til GHG-protokollen deles selskapets klimapåvirkning inn i tre deler, kalt scope. Dette gjøres for å avgrense direkte og indirekte utslippskilder, forbedre åpenheten og gi nytte for ulike selskapstyper, klimapolitikk og selskapsmål. Inndelingen muliggjør å vise til hvor et selskaps utslipp oppstår i verdikjeden og hvor tilsvarende utslipp inngår i andre selskaps klimaregnskap (et selskaps utslipp i Scope 1 er et annet selskaps utslipp i Scope 2). De tre scopene består av følgende:

Scope 1: Inkluderer direkte klimagassutslipp. Dette er klimagassutslipp fra aktiviteter som selskapet har direkte kontroll over, for eksempel utslipp fra egne kjøretøy.

Scope 2: Inkluderer indirekte klimagassutslipp fra innkjøpt energi som strøm og fjernvarme.

Scope 3: Inkluderer andre indirekte klimagassutslipp opp- og nedstrøms i verdikjeden. Dette inkluderer klimagassutslipp fra all annen virksomhet, som kjøp av tjeneste fra tredjepart, forretningsreiser etc.

2.1.2 Konsolideringsmetode

GHG-protokollen benytter i hovedsak to forskjellige konsolideringsmetoder for rapportering av selskapets klimagassutslipp; *Equity share approach* og *Control approach*. Under sistnevnte skilles det mellom *Operational control* og *Financial control*. Norsk Tipping rapporterer etter *Operational control*, heretter kalt *operasjonell kontroll*.

Ved *operasjonell kontroll* skal Norsk Tipping inkludere utslippskilder som selskapet fysisk kontrollerer, men ikke nødvendigvis eier. Selskapet rapporterer dermed heller ikke utslippskilder som man eier, men ikke har kontroll over.

2.1.3 Rapporteringsmetode for Scope 2

I henhold til GHG-protokollen skal klimapåvirkningen knyttet til innkjøpt elektrisitet beregnes på to måter: *Lokasjonsbasert-* og *markedsbasert metode*. Ved *lokasjonsbasert metode* beregnes klimapåvirkningen ut fra en gjennomsnittsverdi for energiproduksjon for definerte geografiske steder. *Markedsbasert metode* beregner klimapåvirkningen basert på en konkret kontrakt for kjøp av elektrisitet, som er aktivt kjøpt inn av selskapet (opprinnelsesgarantier, også kalt *Guarantees of Origin* (GOs)). Pragmatisk kan en si at den *lokasjonsbaserte metoden* er det reelle klimafotavtrykket fra produksjonen av den fysiske elektrisiteten som selskapet kjøper og forbruker, mens den *markedsbaserte metoden* er en skapt markedsordning som gjør det mulig for selskaper å kjøpe sertifikater fra produsenter av fornybar elektrisitet. Dette reduserer selskapets klimafotavtrykk fra innkjøpt elektrisitet, selv om de fysisk forbruker elektrisitet med et høyere klimafotavtrykk. Dersom selskapet ikke har gjort et aktivt valg og kjøpt opprinnelsesgarantier, beregnes klimafotavtrykket etter den markedsbaserte metoden som en restblanding (også kalt residualmiks) etter den *markedsbaserte metoden*. Restblandingen er klimafotavtrykket som gjenstår når den fornybare strømmen som selges med garantert opprinnelse er trukket fra.

Norsk Tipping har så langt ikke kjøpt opprinnelsesgarantier for elektrisitet, og kunne ved rapportering etter *markedsbasert metode* gjort et stort kutt i rapportert klimafotavtrykk. Det er vår vurdering at vårt klimaarbeid hovedsakelig skal fokuseres på Scope 3, og det er derfor tatt et valg om å rapportere etter den *lokasjonsbaserte metoden*. Det innebærer at den totale summen i Scope 2 (og det totale klimafotavtrykket fra Scope 1, 2 og 3) kun inkluderer klimafotavtrykket fra den *lokasjonsbaserte metoden*. Klimafotavtrykket fra den *markedsbaserte metoden* rapporteres utenfor klimaregnskapet, og synliggjøres i rapporteringen slik det er påkrevd etter GHG-protokollen.

2.1.4 Basisår

I henhold til de obligatoriske kravene i GHG-protokollen (se oversikt i kapittel 6 under) skal selskapet velge et basisår. Basisårberegningen ble startet i 2023. På bakgrunn av tilgang til mest mulig komplett data er 2022 valgt som basisår, samt at 2022 er representativt for Norsk Tippings normale aktivitet. Ved å ha et basisår for klimaregnskapsrapporteringen vil det gjøre det enklere for selskapet å ha et år med gode rapporteringstall å sammenligne kommende rapporteringstall med.

I henhold til GHG-protokollen må basisåret rekalkuleres ved visse typer endringer i omfanget eller metoden for beregningen dersom endringen anses som vesentlig. Norsk Tipping har et generelt prinsipp at ved endringer på mer enn 5 % av de totale utslippene så skal basisåret rekalkuleres. Ved oppdagelse av feil i beregningene, funn av mer spesifikke utslippsfaktorer og lignende der den totale endringen i utslipp overstiger 5 % skal basisåret rekalkuleres for på best mulig måte representere Norsk Tippings klimafotavtrykk for 2022.

2.2 Datagrunnlag og utslippsfaktorer

Det er i hovedsak brukt innkjøpsdata som utgangspunkt for å kunne beregne klimafotavtrykket for 2023. Basert på innkjøpsdataen er det gjort vesentlighetsvurderinger for hva som skal inkluderes som en del av klimaregnskapet og hva som er holdt utenfor. Norsk Tipping har samlet inn data både fra eksterne leverandører og interne systemer.

Utslippsfaktorene som er brukt i klimaregnskapet baserer seg i stor grad på offentlig tilgjengelige utslippsfaktorer (f.eks. [DEFRA](#) og [DFØ](#)). I enkelte tilfeller er også utslippsfaktorer fra Klimakost benyttet, enten for å kvalitetssikre tilsvarende utslippsfaktorer fra DFØ eller der hvor ikke DFØ hadde en passende utslippsfaktor. I tillegg er det utviklet noen spesifikke utslippsfaktorer der hvor det enten manglet offentlig tilgjengelige utslippsfaktorer eller hvor det ble vurdert at egenutviklede

utslippsfaktorer var mer treffende. I noen tilfeller er datagrunnlaget supplert med nødvendige forutsetninger og gjennomsnittsverdier.

Alle utslippsfaktorer som er brukt er oppgitt i CO₂-ekvivalenter (CO₂e), som er en vektning av bidragene fra de syv gruppene av klimagasser som per tid er påkrevd av GHG-protokollen. Summen av CO₂-ekvivalentene representerer klimagassenes tilsvarende klimaeffekt (Global Warming Potential) av karbondioksid over et 100-årsperspektiv og inkluderer de syv klimagassene som omfattes av Kyoto-protokollen: CO₂, CH₄, N₂O, HFK, PFC, SF₆ og NF₃. I følge GHG-protokollen skal klimagassene ovenfor beregnes og rapporteres, både separat og kombinert som CO₂e. Foreløpig rapporterer Norsk Tipping gassene samlet, da tilgjengelige utslippsfaktorer stort sett ikke er inndelt etter de ulike klimagassene.

Ved å ta utgangspunkt i innkjøpsdataene oppnås en god oversikt over hvilke aktiviteter som var kjøpt i 2023 på en effektiv måte. For å gjøre beregningene mer nøyaktige ble det for de antatt største kategoriene etterspurt mer spesifikke data fra leverandører. Dette muliggjorde Norsk Tipping å gå fra en overordnet forståelse av hva som var innkjøpt for en aktivitet (f.eks. antall kroner brukt på IT hardware) til en mer spesifikk forståelse med mer spesifikt klimafotavtrykk (f.eks. en fordeling av antall IT hardware som var innkjøpt, slik som antall laptops, mobiler, skjermer osv.). I mange tilfeller er dataene fra leverandørene mangelfulle og vi har måtte gjøre antagelser eller beslutte å gå for en beregning basert på innkjøpsdataene i kroner.

Det ble ved utarbeidelsen av klimaregnskapet for 2022 innhentet fysiske data fra en rekke leverandører. Andelen av innkjøpsdata som det ble beregnet et klimagassutslipp på bakgrunn av disse fysiske dataene utgjorde for 2022 ca. 25 %. Ved utarbeidelsen av klimaregnskapet for 2023, har vi beregnet en proxy basert på flere av disse leverandørdataene fra 2022 og lagt dette til grunn for beregningen av utslippene for 2023. Dette gjelder for avtaler hvor det er liten variasjon i hvilke varer eller tjenester som kjøpes inn fra år til år. Det er i tillegg hentet inn noe fysiske data fra leverandører for 2023, samt benyttet spendbaserte faktorer.

Oppsummert er det behov for et videre arbeid for å styrke kvaliteten på datagrunnlag og utslippsfaktorer, men det er gjort en omfattende jobb med å få tak i gode aktivitetsdata fra leverandører. Dette danner et godt utgangspunkt for videre analyser og vurderinger på hvilke områder selskapet skal ha fokus på for å utvikle klimaregnskapet.

2.2.1 Datamodell

Det ble for 2022 utviklet en datamodell for å beregne klimagassutslippet til Norsk Tipping, som også benyttes for 2023 og senere år. I modellen importeres alle innkjøpsdata for en spesifisert periode, som kategoriseres opp mot underkategorier i de tre scopene.

I modellen er det lagt opp til at beregning av klimagassutslippet kan komme fra enten fysiske aktivitetsdata eller ved spendbasert-metode. Dersom det ikke er lagt inn et klimafotavtrykk basert på fysiske data, eller at det ikke er svart ut for hele avtalen, beregnes klimafotavtrykket ved hjelp av spendbasert-metode. Dersom utslippet beregnes spendbasert benyttes en forhåndsdefinert utslippsfaktor.

2.3 Antagelser

I utarbeidelsen av klimaregnskapet er det gjort en rekke antagelser. Disse er beskrevet under hver kategori i kapittel 3.

2.4 Organisasjonsgrenser

Her vises oversikten over de forskjellige kategoriene i et klimaregnskap etter GHG-protokollen, og om de er inkludert i Norsk Tippings klimaregnskap eller ikke.

Organisasjonsgrenser		
	Inkludert	Kommentar
Scope 1		
1. Stasjonær forbrenning	Ja	
2. Mobil forbrenning	Ja	
3. Flyktige gasser	Ja	
4. Prosessutslipp	Nei	Ikke relevant da Norsk Tipping ikke har noen aktiviteter under denne kategorien
Scope 2		
1. Innkjøpt elektrisitet	Ja	
2. Innkjøpt varme	Ja	
3. Innkjøpt kjøling	Nei	Norsk Tipping kjøper ikke noen form for kjøling
4. Innkjøpt damp	Nei	Norsk Tipping kjøper ikke damp
Scope 3		
1. Kjøp av varer og tjenester	Ja	
2. Kapitalvarer	Ja	
3. Drivstoff- og energirelaterte aktiviteter	Ja	
4. Oppstrøms transport og distribusjon	Ja	
5. Avfall generert fra drift	Ja	
6. Forretningsreiser	Ja	
7. Ansattes pendling	Ja	
8. Oppstrøms leasede eiendeler	Nei	Leier og leaser ikke noe av betydning utenom biler. Disse rapporteres i Scope 1 (drivstoff) og kategori 1 Scope 3 (Leasing av biler)
9. Nedstrøms transport og distribusjon	Nei	Norsk Tipping selger ikke produkter som medfører transportkostnader for kunden.
10. Prosessering av solgte produkter	Nei	Ikke relevant
11. Bruk av solgte produkter	Ja	Beregnet for bruksfasen av premiebiler.
12. Avhending av solgte produkter	Ja	
13. Nedstrøms leasede eiendeler	Nei	Norsk Tipping leier ikke ut noen eiendeler
14. Franchiser	Nei	Norsk Tipping har ingen franchiser
15. Investeringer	Nei	Norsk Tipping har en 50 % eierandel i Buypass AS og 20 % eierandel i Lotteries Entertainment Innovation Alliance AS (LEIA). Det er gjort forsøk på å beregne Norsk Tipping sin andel av klimafotavtrykket i selskapene, men på grunn av manglende datakvalitet er kategorien i sin helhet utelatt.

Tabell 2: Oversikt over kategorier i henhold til GHG-protokollen, og hvorvidt disse er inkludert i Norsk Tippings klimaregnskap

3.0 Klimapåvirkning

Norsk Tipping hadde i 2023 et totalt klimagassutslipp på 20 350 tonn CO₂e. I tabell 1 nedenfor vises den totale klimapåvirkningen for 2023, fordelt på de ulike scopene.

Klimapåvirkning (tCO ₂ e)				
Kategori	2022 tCO ₂ e	2023 tCO ₂ e	Endring 2022-2023	Endring i % 2022-2023
Scope 1				
1. Stasjonær forbrenning	0,1	0,1	0,0	12 %
2. Mobil forbrenning	128	104	-24	-19 %
3. Flyktige gasser	15	85	70	471 %
Sum Scope 1	143	189	46	32 %
Scope 2				
1. Innkjøpt elektrisitet (lokasjonsbasert)	262	247	-15	-6 %
2. Innkjøpt varme	27	56	29	106 %
Sum Scope 2 (lokasjonsbasert)	290	303	14	5 %
Scope 3				
1. Kjøpte varer og tjenester	16 271	17 108	837	5 %
2. Kapitalvarer	1 679	1 193	-486	-29 %
3. Drivstoff og energirelaterte aktiviteter	61	56	-4	-7 %
4. Oppstrøms transport og distribusjon	1 157	946	-211	-18 %
5. Avfall	89	55	-34	-38 %
6. Forretningsreiser	255	313	58	23 %
7. Pendling	147	148	0	0 %
8. Oppstrøms leasede eiendeler				
9. Nedstrøms transport og distribusjon				
10. Prosessering av solgte produkter				
11. Bruk av solgte produkter	138	4	-134	-97 %
12. Avhending av solgte produkter	37	35	-2	-5 %
13. Nedstrøms leasede eiendeler				
14. Franchiser				
15. Investeringer				
Sum Scope 3	19 834	19 857	23	0 %
Total sum Scope 1+2+3 (lokasjonsbasert)	20 266	20 350	83	0 %

Tabell 3: Norsk Tippings totale klimautslipp angitt i tonn CO₂e for årene 2022-2023, med lokasjonsbasert metode

Det totale klimautslippet har økt med 83 tonn CO₂e siden basisåret 2022, dette tilsvarer en økning på 0,4 %. Økningen i de totale utslippene fordeler seg nokså jevnt utover alle tre scopes. Mesteparten av selskapets utslipp består av utslipp innen Scope 3, som utgjør 98 % av totale utslipp for 2023. Det er videre innkjøpte varer og tjenester som står for den største delen av utslippene, tilsvarende 84 % av selskapets klimautslipp i 2023.

Det er beregnet en GHG-intensitet basert på to ulike nøkkeltall, antall årsverk og netto spillinntekter. I tabell 2 følger den beregnede GHG-intensiteten for 2023.

GHG intensitet					
	Antall 2022	Antall 2023	GHG Intensitet 2022	GHG Intensitet 2023	Enhet
Antall årsverk	433	419	46,80	48,57	tCO ₂ e/årsverk
Netto spillinntekter mNOK	8989	9270	2,25	2,20	tCO ₂ e/mNOK netto spillinntekt

Tabell 4: Nøkkeltall for GHG-intensitet for 2022 og 2023 beregnet for antall årsverk og netto spillinntekter i millioner NOK

Som nevnt rapporteres innkjøpt elektrisitet etter lokasjonsbasert metode. I henhold til GHG-protokollen skal markedsbasert metode rapporteres i tillegg. Det er også beregnet et totalt klimafotavtrykk knyttet til drivstoff basert på produsentenes utslippsfaktor (well-to-wheel). Tabellen nedenfor viser klimafotavtrykket knyttet til aktivitet som havner utenfor klimaregnskapet.

Rapportering utenfor klimaregnskapet		
Klimafotavtrykk [tCO₂e]		
Aktivitet	2022 tCO₂e	2023 tCO₂e
Biodiesel	4	4
Innkjøpt elektrisitet (markedsbasert metode)	6 932	6 526

Tabell 5: Klimafotavtrykk i tonn CO₂e for rapportering utenfor klimaregnskapet

3.1 Scope 1

Klimapåvirkningen til Norsk Tipping i Scope 1 utgjør 189 tonn CO₂e, som tilsier 0,9% av det totale utslippet for 2023. Dette stammer fra stasjonær og mobil forbrenning, samt flyktige gasser. Klimafotavtrykket fra *stasjonær forbrenning* kommer fra Norsk Tippings forbruk av biodiesel til bruk i nødstrømsaggregat. I henhold til GHG-protokollen skal det kun beregnes et utslipp fra bidragene til CH₄ og N₂O og ikke CO₂, noe som gjør dette klimafotavtrykket spesielt lavt. Det totale klimafotavtrykket fra drivstoffet, basert på produsentens utslippsfaktor (well-to-wheel), er rapportert utenfor klimaregnskapet.

Klimapåvirkning fra *mobil forbrenning* stammer fra utslippet fra leasingbiler, som er disponert i kortere eller lengre perioder i 2023, fordelt på bensin, diesel og hybrid. Totalen fra dette utslippet utgjør ca. 55 % av utslippene i Scope 1. Fremover er kravet at alle nye leasingbiler Norsk Tipping benytter skal være hel-elektriske. Faktor for mineralsk diesel og bensin fra DEFRA er valgt som et konservativt anslag.

Utslipp fra *flyktige gasser* (kjølegasser) utgjør 45% av utslippene i Scope 1. Kjølegassene består av tre ulike typer, R-449A, R-407C og R-410A. R-449A stammer fra utslipp knyttet til kjølerom på kantinekjøkkenet, samt på søppelrom, og utslipp av R-407C kommer fra en isvannsmaskin, mens R-410A er tilknyttet klimaanlegg.

3.2 Scope 2

Klimapåvirkningen til Norsk Tipping innenfor Scope 2 utgjør samlet 303 tonn CO₂e, tilsvarende 1,5% av det totale utslippet for 2023. Utslipp innenfor Scope 2 kommer fra innkjøpt elektrisitet og innkjøpt varme (fjernvarme). Klimapåvirkningen fra innkjøpt elektrisitet benytter data fra strømforbruk fra egneide strømmålere og estimert forbruk fra tipp-, spillterminaler og skjermer hos kommisjonærer. Strømforbruket fra egneide strømmålere knytter seg til hovedkontoret til Norsk Tipping og fire firmahytter. For spillterminalene er det estimert et årlig energiforbruk basert på maskinenes effekt og antatt brukstid. Norsk Tipping har for 2023 ikke kjøpt opprinnelsesgarantier. Utslippsfaktoren ved bruk av *lokasjonsbasert metode* kommer fra NVEs klimadeklarasjon for fysisk levert strøm i 2022, da

tall for 2023 p.t. ikke er publisert. Siden Norsk Tipping ikke har kjøpt opprinnelsesgarantier benyttes NVEs utslippsfaktor for residualmiks i *markedsbasert metode*, noe som gir et betydelig høyere klimafotavtrykk enn for *lokasjonsbasert metode*. Utslipp etter markedsbasert metode er fremstilt under avsnitt 3.4.

Klimapåvirkningen fra fjernvarmen Norsk Tipping kjøper beregnes ut ifra datagrunnlaget fra abonnementmåleren fra Eidsiva Bioenergi og en utslippsfaktor utarbeidet av Eidsiva Bioenergi. Utslippsfaktoren inkluderer utslipp fra avfallsforbrenning.

3.3 Scope 3

Klimapåvirkningen til Norsk Tipping innenfor Scope 3 kommer fra følgende kategorier: Innkjøp av varer og tjenester, kapitalvarer, drivstoff og energirelaterte aktiviteter, oppstrøms transport og distribusjon, avfall, forretningsreiser, ansattes pendling, samt bruk og avhending av solgte produkter. Klimapåvirkningen i Scope 3 utgjør 19 857 tonn CO₂e, som tilsvarer 97,6 % av totalen for alle tre scopes.

3.3.1 Kategori 1: Innkjøpte varer og tjenester

Klimafotavtrykk: 17 108 tCO₂e

84 % av totalt klimafotavtrykk

Den største klimapåvirkningen til Norsk Tipping er innenfor Scope 3 og kommer fra kategorien innkjøpte varer og tjenester. De mest vesentlige utslippene innenfor denne kategorien finner vi blant digitale spillsystemer, software, betalt synlighet, sponsor- og samarbeidsavtaler og fremmede tjenester. Kategorien inkluderer også klimapåvirkning som følge av følgende aktiviteter: Innkjøpt utstyr, profileringsartikler, innkjøpt elektronikk og hardware, gaver, bøker og aviser, eiendomstjenester som vakhold og renhold, kantine, trykkeritjenester, ID- og betalingstjenester, servicetjenester av terminaler, TV- og reklameproduksjon, arrangementer og seminarer og kurs. Klimautslippene knyttet til innkjøpte varer og tjenester har økt med totalt 837 tonn CO₂e fra 2022 til 2023, tilsvarende en økning på 5 %.

3.3.2 Kategori 2: Kapitalvarer

Klimafotavtrykk: 1 193 tCO₂e

6 % av totalt klimafotavtrykk

Kategori 2 inneholder klimapåvirkning fra balanseførte kapitalvarer innenfor kategoriene utstyr, fremmede tjenester i forbindelse med rehabilitering av bygg, annen eiendomsdrift, hardware, software og kapitalvarer i forbindelse med rehabilitering av bygg. Utslippene innen denne kategorien har blitt redusert med 486 tonn CO₂e fra 2022 til 2023, tilsvarende en reduksjon på 29 %.

3.3.3 Kategori 3: Drivstoff og energirelaterte aktiviteter ikke inkludert i Scope 2

Klimafotavtrykk: 56 tonn CO₂e

0,3 % av totalt klimafotavtrykk

Klimafotavtrykket i denne kategorien representerer oppstrøms utslipp tilknyttet drivstoff og nettap for innkjøpt elektrisitet og tap i overføring av fjernvarme. Beregningen er basert på drivstoffmengder rapportert i scope 1 og utslippsfaktor fra DEFRA. Det er også beregnet et klimafotavtrykk knyttet til henholdsvis nettapet og tap i overføringen i forbindelse med Norsk Tippings innkjøpte elektrisitet og fjernvarme. For begge er det lagt til grunn et nettap på 10 %. Klimapåvirkningen i denne kategorien er redusert med 7 % fra 2022 til 2023, det vil si en reduksjon på 4 tonn CO₂e, hvilket henger sammen med reduksjonen i drivstofforbruk (mobil forbrenning) i 2023.

3.3.4 Kategori 4: Oppstrøms transport og distribusjon

Klimafotavtrykk: 946 tonn CO₂e

5 % av totalt klimafotavtrykk

Klimafotavtrykket i denne kategorien er beregnet ved hjelp av DFØ (ID: Frakt, transport mm ved vareforsendelse) sin utslippsfaktor ganget med kronebeløp for tjenester levert av PostNord og Posten. Utslippene i denne kategorien er redusert med 211 tonn CO₂e, tilsvarende en reduksjon på 18 %, fra 2022 til 2023.

3.3.5 Kategori 5: Avfall

Klimafotavtrykk: 55 tonn CO₂e

0,3 % av totalt klimafotavtrykk

Inkludert i denne kategorien er avfall fra Norsk Tippings egne lokaler, destruksjon av usolgte Flax-lodd og avfall fra rehabiliteringsprosjekter. Informasjon om avfallsbehandling er mottatt fra avfallshåndterere, i tillegg til offentlig informasjon på avfallshåndterers sine nettsider. Benyttede utslippsfaktorer for avfallshåndtering er basert på uttrekk fra Klimakost-portalen til Asplan Viak gjort i januar 2024, og utfylt ved hjelp av faktorer fra Miljøfyrtårn for 2022. Det er ikke gjort undersøkelser om hvilke deler av avfallens klimafotavtrykk som er inkludert i disse faktorene, eksempelvis transport, forbrenning, forberedelse til gjenvinning osv.

Klimafotavtrykket knyttet til avfall er redusert med 34 tonn CO₂e fra 2022 til 2023, tilsvarende en reduksjon på 38 %.

3.3.6 Kategori 6: Forretningsreiser

Klimafotavtrykk: 313 tonn CO₂e

1,5 % av totalt klimafotavtrykk

Det har vært en økning i det totale klimaavtrykket innen forretningsreiser på totalt 58 tonn CO₂e, tilsvarende 23 % økning, fra 2022 til 2023.

Aktivitetsdata er hentet fra reiseportalen til selskapets reisebyråleverandør, og supplert med informasjon om reisevirksomhet dekket av samarbeidsavtaler. Det er beregnet klimafotavtrykk av fly, tog og hotelldøgn. Klimafotavtrykket er beregnet med utslippsfaktorer fra DEFRA, Chalmers og Cornell University. For flyreiser er det benyttet utslippsfaktor fra DEFRA som inkluderer [RFI](#). I tillegg har vi benyttet data fra vårt reiseregningssystem, hvor det er benyttet utslippsfaktorer fra DEFRA, Ducky og Cornell Universitys «Hotel Sustainability Benchmarking Index 2023».

Norsk Tipping har også hatt enkelte kostnader til overnatting som ikke har inngått i aktivitetsdataene beskrevet over, hvor det er benyttet en spend-basert utslippsfaktor fra Klimakost.

3.3.7 Kategori 7: Pendling

Klimafotavtrykk: 148 tonn CO₂e

0,7 % av totalt klimafotavtrykk

Det er gjort en reisevaneundersøkelse i januar 2024. Tilnærmet 71 % av de ansatte besvarte undersøkelsen. Det er beregnet et gjennomsnittlig utslipp fra respondentene og multiplisert med antall ansatte i 2023 for å beregne klimafotavtrykk for alle ansattes pendling.

3.3.8 Kategori 11: Bruk av solgte produkter

Klimafotavtrykk: 4 tonn CO₂e

0,0 % av totalt klimafotavtrykk

Fotavtrykket i denne kategorien består av bruksfasen til bilene som benyttes som premier i forbindelse med BilFlax. Det resterende utslippet til disse bilene er plassert i kategori 1: Innkjøpte varer og tjenester. Klimautslippene for denne kategorien er redusert med 134 tonn CO₂e fra 2022 til 2023. Denne reduksjonen på 97 % kommer i hovedsak fra endret elektisitetetsfaktor for bruk av bilene, i tillegg til valg av selve premiebilen.

3.3.9 Kategori 12: Avhending av solgte produkter

Klimafotavtrykk: 35 tonn CO₂e

0,2 % av totalt klimafotavtrykk

Klimafotavtrykket i denne kategorien representerer utslipp tilknyttet avhending av solgte Flax-lodd. Fotavtrykket er beregnet basert på informasjon om antall solgte Flax-lodd i 2023. Det er beregnet et snitt papirvekt per Flax-lodd basert på størrelser og vektorer fra produsent. Multiplisert gir dette en estimert vekt for solgte Flax-lodd. Vi går vi ut fra at solgte Flax-lodd med og uten premie havner i restavfall. Utslippsfaktoren er derfor lik faktor for restavfall til forbrenning i kategori 5: Avfall.

4.0 Feilkilder

I beregningen av Norsk Tippings klimafotavtrykk finnes en rekke feilkilder. Dette kapitlet beskriver potensielle feilkilder identifisert, og dermed i hvilken grad klimaregnskapet kan regnes som pålitelig.

Det er gjort løpende vurderinger i hver enkelt kategori vedrørende datakvalitet. Det er gjort vurderinger av hvilke leverandørdata som er passende å bruke og ikke. Det er likevel en sjanse for at leverandørdata som er brukt ikke er komplett, og dermed er manglende grunnlag for beregning av klimafotavtrykk. Dette kan føre til i hovedsak underrapportering av klimafotavtrykk.

I klimaregnskapet er det benyttet utslippsfaktorer fra flere kilder, deriblant DFØ, Klimakost og egenberegnete utslippsfaktorer. Alle disse utslippsfaktorene har svakheter, og i de tilfeller der det er benyttet faktorer som ikke er egenberegnet har vi ikke fullstendig oversikt over hva som er inkludert og ikke. Upresise utslippsfaktorer kan føre til både overrapportering og underrapportering av klimafotavtrykk. Når ingenting annet skiller har den høyeste utslippsfaktoren blitt valgt, med formål å utjevne den potensielle underrapporteringen. Dette er i seg selv også en kilde til potensielle feil.

Kvaliteten på *datagrunnlaget* (f.eks. antall liter bensin innkjøpt) og *utslippsfaktorer* (f.eks. klimafotavtrykket fra forbrenningen av en liter bensin) varierer stort. Der hvor klimafotavtrykket er beregnet på bakgrunn av innkjøpsdata, såkalt *spendbasert-metode* (f.eks. antall kroner brukt på flyreiser) og en utslippsfaktor som baserer seg på kroner (f.eks. kg CO₂e/per krone bruk på flyreiser) vil klimafotavtrykket være usikkert. Det er usikkert fordi den samme typen tjeneste (antall km flydd) kan være kjøpt til ulike priser. I tillegg kan prisnivået for ulike aktiviteter variere stort fra år til år. Utslippsfaktoren vil derfor ikke være like nøyaktig som en mer spesifikk utslippsfaktor som er beregnet for en fysisk aktivitet (f.eks. kg CO₂e/per km flydd).

Vesentlige kategorier i klimaregnskapet har blitt vurdert ut fra økonomiske data. Det kan være feil i innkjøpsdataene som for eksempel feilkonteringer, som fører til feil i beregningen av klimafotavtrykk. Det kan også være gjort feil vurderinger av utslippskategorier forbundet med økonomiske data, f.eks. ved sammenligning av leverandørdata oppgitt eks. mva. mens innkjøpsdataene er oppgitt ink. mva. I sum kan dette føre til både under- og overrapportering av klimafotavtrykk.

Også i annen intern data kan det være kilder til feil. Eksempler er feil i oversikten over bilpark eller feil i utleggsrefusjon. Dette kan i hovedsak føre til underrapportering av klimafotavtrykk.

For beregning av klimafotavtrykk er det benyttet en modell for beregning i Excel. I denne modellen kan det være feil i beregninger, dobbelttelling osv. Det er gjort grundig arbeid i kvalitetssikring av modellen, men feil kan aldri helt utelukkes.

5.0 Kilder

I tabellen nedenfor er det oppsummert hvilke kilder som er benyttet. Det er delt inn kilder i de tre følgende kategoriene: kilder til aktivitetsdata, kilder til fysiske utslippsfaktorer eller kilder til spendbaserte utslippsfaktorer.

Kilder			
	Kilder til aktivitetsdata	Kilder til utslippsfaktorer	Kilder til spendbaserte utslippsfaktorer
Scope 1			
Stasjonær forbrenning	Engens oljesenter	Preem DEFRA	
Mobil forbrenning	AutoPlan LeasePlan	DEFRA	
Flyktige gasser	Klimatjenester	Darment DEFRA	
Scope 2			
Innkjøp elektrisitet	Fortum Norsk Tipping	NVE	
Innkjøpt fjernvarme	Eidsiva Bioenergi	Eidsiva Bioenergi	
Scope 3			
Kjøp av varer og tjenester	Buypass Telenor ATEA Advania Dustin Pollard Aksell/07 Media Onitio Link Mobility	DEFRA NVE Apple Samsung Volvo Visma	DFØ Green Producer Tool Klimakost Folketrygdfondet
Kapitalvarer	Advania ATEA Dustin Telenor		DFØ
Drivstoff- og energirelaterte aktiviteter ikke inkludert i Scope 1 eller 2		DEFRA	
Oppstrøms transport og distribusjon			DFØ
Avfall generert fra drift	Østlandet Gjenvinning Stensli Gjenvinning Postnord	Klimakost Miljøfyrtårn	
Forretningsreiser	Berg Hansen Reisevirksomhet I forbindelse med samarbeidsavtaler	DEFRA Cornell University « <i>Hotel Sustainability Benchmarking Index 2023</i> » <i>Klimatsmart semester – Chalmers 2022</i>	
Ansattes pendling	Norsk Tipping reisevaneundersøkelse	DEFRA	
Avhending av solgte produkter	Pollard	Klimakost	

Tabell 6: Kilder benyttet ved utarbeidelsen av klimaregnskapet for 2023

6.0 Vedlegg

Fra GHG-protokollen følger det en oversikt over hvilke krav som er obligatoriske og hvilke som er valgfrie for å offentlig kunne si at en rapporterer etter GHG-protokollen. Tabellene nedenfor viser til hvorvidt Norsk Tipping har inkludert de ulike kravene i denne rapporten, hvor de er dekket og eventuelt hvorfor de ikke er inkludert.

Obligatorisk krav	Inkludert i rapporten?	Kommentar
Description of the company and inventory boundary		
1) An outline of the organizational boundaries chosen, including the chosen consolidation approach.	Ja	Organisasjonsgrenser beskrives i kapittel 2.4 og konsolideringsmetode beskrives i kapittel 2.1.2
2) An outline of the operational boundaries chosen, and if scope 3 is included, a list specifying which types of activities are covered.	Ja	Liste over hvilke Scope 3 aktiviteter som er inkludert i rapporten vises i kapittel 2.4
3) The reporting period covered.	Ja	Fremkommer gjennom rapporten at perioden er hele 2023
Information on emissions		
4) Total scope 1 and 2 emissions independent of any GHG trades such as sales, purchases, transfers, or banking of allowances.	Ja	Totale Scope 1- og Scope 2-utslipp nevnes i kapittel 3 Klimapåvirkning
5) Emissions data separately for each scope.	Ja	Utslipp separert på de ulike scopene presenteres i kapittel 3 Klimapåvirkning
6) Emissions data for all seven GHGs separately (CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O, HFCs, PFCs, SF ₆ , NF ₃) in metric tons and in tons of CO ₂ equivalent.	Delvis	Klimagassutslipp er kun rapportert i tonn CO ₂ -ekvivalenter
7) Year chosen as base year, and an emissions profile over time that is consistent with and clarifies the chosen policy for making base year emissions recalculations.	Ja	Dekkes i kapittel 2.1.4 Basisår. Basisåret 2022 er fremstilt som sammenligningsår for 2023. Det er ikke gjort rekalkuleringer i basisåret ved utarbeidelse av klimaregnskapet for 2023.
8) Appropriate context for any significant emissions changes that trigger base year emissions recalculation (acquisitions/divestitures, outsourcing/insourcing, changes in reporting boundaries or calculation methodologies, etc.).	Ja	5 % endring i totale utslipp trigger rekalkulering av basisår, som beskrevet i kapittel 2.1.4 Basisår.
9) Emissions data for direct CO ₂ emissions from biologically sequestered carbon (e.g., CO ₂ from burning biomass/biofuels), reported separately from the scopes.	Ja	Utslipp av CO ₂ ved forbrenning av biofyringsolje er rapportert utenom scopes. CH ₄ og N ₂ O rapporteres i Scope 1
10) Methodologies used to calculate or measure emissions, providing a reference or link to any calculation tools used.	Ja	Metoder som brukes for å beregne eller måle utslipp er beskrevet i kapittel 2.2 Datagrunnlag og utslippsfaktorer
11) Any specific exclusions of sources, facilities, and/or operations.	Ja	Se kapittel 2.4

Tabell 7: Oversikt over obligatoriske krav i henhold til GHG-protokollen

Frivillige krav	Inkludert i rapporten?	Kommentar
Information on emissions and performance		
1) Emissions data from relevant scope 3 emissions activities for which reliable data can be obtained.	Ja	Relevante Scope 3-utslipp er beregnet, og kategoriene er beskrevet i kapittel 3.3 Scope 3
2) Emissions data further subdivided, where this aids transparency, by business units/facilities, country, source types (stationary combustion, process, fugitive, etc.), and activity types (production of electricity, transportation, generation of purchased electricity that is sold to end users, etc.).	Ja	Utslipsdata i Scope 3 kategori 1 er videre delt i underkategorier, og metoden for beregning er beskrevet i kapittel 3.3.1 Innkjøpte varer og tjenester.
3) Emissions attributable to own generation of electricity, heat, or steam that is sold or transferred to another organization.	Nei	Norsk Tipping selger eller overfører ikke dette.
4) Emissions attributable to the generation of electricity, heat or steam that is purchased for re-sale to non-end users.	Nei	Norsk Tipping kjøper ikke dette utenom til eget bruk.
5) A description of performance measured against internal and external benchmarks.	Nei	Det er sjekket ut hvordan Norsk Tippings utslippintensitet er i forhold til tilsvarende virksomheter, men dette er ikke beskrevet i denne rapporten da det er antatt at det er for mange usikkerheter i klimaregnskapene til å få til en god sammenligning
6) Emissions from GHGs not covered by the Kyoto Protocol (e.g., CFCs, NOx,), reported separately from scopes.	Nei	
7) Relevant ratio performance indicators (e.g., emissions per kilowatt-hour generated, tons of material production, or sales).	Ja	Det er beregnet utslippintensitet per årsverk og på netto omsetning (GGR: omsetning etter fratrukk av premier, et bransjebegrepet som kan finnes beskrevet i årsrapportene)
8) An outline of any GHG management/reduction programs or strategies.	Nei	
9) Information on any contractual provisions addressing GHG-related risks and obligations.	Nei	
10) An outline of any external assurance provided and a copy of any verification statement, if applicable, of the reported emissions data.	Nei	Klimaregnskapet er ikke verifisert
11) Information on the causes of emissions changes that did not trigger a base year emissions recalculation (e.g., process changes, efficiency improvements, plant closures).	Nei	Det er ikke avdekket utslippsendringer som har gitt grunnlag for rekalkulering av basisår
12) GHG emissions data for all years between the base year and the reporting year (including details of and reasons for recalculations, if appropriate)	Nei	Ikke relevant, da basisår er 2022 og rapporteringsår er 2023.

13) Information on the quality of the inventory (e.g., information on the causes and magnitude of uncertainties in emission estimates) and an outline of policies in place to improve inventory quality.	Ja	Dekkes av kapittel 4 Feilkilder
14) Information on any GHG sequestration.	Nei	Norsk Tipping har ikke fanget og lagret CO ₂
15) A list of facilities included in the inventory.	Ja	En oversikt over hovedkontoret og firmahytter finnes i datagrunnlaget for strømforbruket
16) A contact person.	Ja	Randi Helene Røed (randi-helene.roed@norsk-tipping.no)
Information on offsets		
17) Information on offsets that have been purchased or developed outside the inventory boundary, subdivided by GHG storage/removals and emissions reduction projects. Specify if the offsets are verified/certified (see chapter 8) and/or approved by an external GHG program (e.g., the Clean Development Mechanism, Joint Implementation).	Nei	Norsk Tipping har ikke kjøpt klimakreditter.
18) Information on reductions at sources inside the inventory boundary that have been sold/transferred as offsets to a third party. Specify if the reduction has been verified/certified and/or approved by an external GHG program.	Nei	Norsk Tipping har ikke solgt klimakreditter.

Tabell 8: Oversikt over frivillige krav i henhold til GHG-protokollen